

TÜRKİYE ENERJİDE NE YAPMALI? BİZ NE İSTİYORUZ? ¹

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin tam olarak değerlendirilmesi için ihtiyaç duyulan enerji ekipmanlarının yurt içinde üretimi temel bir politika olmalıdır.

MMO Enerji Çalışma Grubu

Üye sayısı 110.000'a yaklaşan bir meslek örgütü olan TMMOB Makina Mühendisleri Oda'sının Enerji Çalışma Grubu, OSTİM Yenilenebilir Enerji ve Çevre Teknolojileri Kümeleneşinin oluşturulmasını, çok doğru bir karar ve organize sanayi bölgeleri için örnek bir oluşum olarak değerlendirmektedir.

Biz, toplum yararını gözeterek alternatif kalkınma ve sanayileşme politikalarını; demokratik katılım mekanizmalarıyla

tartışarak tasarlamak, kurgulamak, geliştirmek ve öncelikle;

- Her ne pahasına ve her ne şekilde olursa olsun esaslı büyüme politikalarının gözden geçirilmesini,
- Büyümede enerjiyi verimli kullanan, enerji verimliliğini en önemli birincil kaynak olarak gören, enerjiyi öncelikle yerli ve yenilenebilir kaynaklarla, azami ölçüde yurt içinde üretilen ekipmanlarla temin eden, enerji yatırımlarının yerli mühen-

dislikle, deneyimli ve yeterli vasıfta yerli müteahhitlik kuruluşları, yerli teknik işgücüyle gerçekleştirilmesini öngören bir paradigmaya geçiş sağlanmasını,

- Artan elektrik ihtiyacını karşılamada bugüne kadar akla ilk gelen ve uygulanan yol olan, çok sayıda yeni elektrik tesisi kurmak yöntemi yerine; öncelikle,
 - ▶ Arz tarafında, yıllardır özelleştirilecekleri gerekçesiyle herhangi

¹ Bu yazı, *Organize Sanayi Gazetesi Kasım 2016 Enerji sayısının ekinde "Türkiye Enerjide Ne Yapmalı?" başlığıyla yayımlanmıştır.*

bir yenileme yapılmaksızın çalıştırılarak özel sektöre devredilen, yeni sahipleri özel şirketler tarafından da bu açıdan ihmal edilen mevcut santrallerde; ciddi bakım, onarım, rehabilitasyon çalışmaları yaparak santral verimlerini ve üretimlerini arttırma, çevresel sorunları azaltma çalışmalarının hızlı bir şekilde yapılması,

- ▶ Enerji iletim hatlarında gerekli yeni hatları tesis etme ve mevcut iletim şebekesinde yenileme/iyileştirme yatırımlarının yapılması
- ▶ Talep tarafında, talebi yöneterek, enerjiiyi daha verimli kullanıp, sağlanan tasarrufla yeni tesis ihtiyacını azaltan politika ve uygulamaların hayata geçirilmesini,
- Tüm yatırımlarda olduğu gibi, enerji yatırımlarında da yatırımcıların tekel çıkarlarına değil, toplum yararına öncelik verilmesini, yatırımların katılımcı mekanizmalar eliyle takip edilmesi ve denetlenmesini ve topluma ve çevreye olumsuz etkilerinin asgari düzeyde tutulmasını,

savunuyoruz.

Sanayileşme strateji ve politikalarında, yarattığı katma değeri görece düşük,

yoğun enerji tüketen, eski teknoloji, çevre kirliliği yaratabilen sanayi sektörleri yerine; enerji tüketimi düşük, ithalata değil yerli üretime dayalı, ileri teknoloji sanayi dallarının, örneğin elektronik, bilgisayar donanım ve yazılım, robotik, aviyonik, lazer, telekomünikasyon, moleküler biyoloji, nano-teknolojiler vb. gelişimine ağırlık veren tercih, politika ve uygulamaların ülke ve toplum çıkarlarına uygunluğunun tartışılmasını, eğitim ve sanayileşmede bu sektörlerin dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye bugüne kadar enerji ihtiyacını esas olarak yeni enerji arzıyla karşılamaya çalışan bir politika izlemiştir. Enerji ihtiyacını karşılamak üzere genelde ithal enerji kaynağı kullanılmış ve ithalata dayalı yüksek maliyetli yatırımlar yapılmış, diğer yandan enerji kayıpları devam ederek, enerjideki dışa bağımlılık Türkiye için ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu nedenle bundan sonra izlenmesi gereken politika-

nın esası; “önce enerji verimliliği için yatırım yapılması, bu yatırımlarla sağlanan tasarruflar yeterli olmaz ise yeni enerji üretim tesisi yatırımı” olmalıdır.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları potansiyelinin tam olarak değerlendirilmesi için ihtiyaç duyulan enerji ekipmanlarının yurt içinde üretimi temel bir politika olmalıdır. ETKB, önümüzdeki on yılda ülkemizde yapılacak enerji yatırımlarının toplamını 110 milyar dolar olarak tahmin etmektedir. Bu büyük tutarın azami bölümünün yurt içinde kalabilmesi için, enerji üretim ekipmanlarının yerli üretiminin yanı sıra, enerji yatırımlarında ihtiyaç duyulan tasarım, avan ve detay mühendislik, teknik iş gücü ve müteahhitlik hizmetlerinin yerli kuruluşlarca yurt içinden karşılanması esas olmalıdır.

Enerji üretiminde yerli teknoloji, makina, ekipman üretim çalışmaları desteklenmelidir. TÜBİTAK, üniversiteler, üretici sanayi kuruluşları, meslek örgütlerinin katılımıyla rüzgâr türbinlerinin ve elektronik aksamının, hidrolik türbinlerin, jeotermal enerji ekipman ve cihazlarının, güneşten elektrik üretim panellerinin, yoğunlaştırılmış güneş elektrik üretim sistemlerinin, termik santral kazan ve ekipmanlarının, buhar ve gaz türbinlerinin Türkiye’de üretimine yönelik çalışmalar bir master plan dahilinde ele alınmalı, bu plana uygun olarak hazırlanacak yol haritaları ve eylem planlarıyla yerli üretim desteklenmelidir. ■